

ИЗЛИЗА
Вторник, Петък
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
6 м-ца . . 8 лв.
3 м-ца . . 5 лв.

За странство:
За година . . 30 лв.
6 м-ца . . 15 лв.
винаги предплатя.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

За обявления:

гармоничен редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.

Тукъ се обнародват особено спознание.

Съобщения, ржкописи и суми се изпращат до уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

АМЕРИКАНСКИ ВЪРШАЧКИ

ФАРКАРЪ

Специално приготвени за нашите храни съ и безъ апаратъ за дребна плѣва. Вършачкият ФАРКАРЪ сж най-производителни, здрави и практични за работа; лекоподвижни и пригодни за движение изъ нашите пжтища.

ГДЕТО СЕ ВЪВЕДЕ **ФАРКАРЪ** ТАМ **ФАРКАРЪ** ИЗМЪСТЯ

всички други вършачки; а фаркаровите машини работятъ по цѣлия свѣтъ.

УСЛОВИЯ НА ИЗПЛАЩАНЕ НЙ-ЛИБЕРАЛНИ.

Прѣдставителство и депозитъ.

Англо-Американски Търговски Музей — София.

Ул. „Витоша“ № 15.

Телефонъ № 1192.

Тегления на класната лотария.

При тегленията на V класъ, XVI лотария, станали въ салона на „Славянската Бесѣда“ въ София, на 28 май т. г. при надзора на Нотариуса и комисия отъ Софийската община, сж изтеглени 1000 печалба, отъ които безъ наша отговорностъ стоицваме само слѣдующите: Премия лв. 80000 и лв. 300 на № 27207. Печалба отъ лв. 20000 на № 38713, печалба отъ лв. 10000 на № 46198, печалба отъ лв. 5000 на № 89487, печалба отъ лв. 3000 на № 15439, печалба отъ лв. 2000 на № 19964, и 38742, печалба отъ лв. 1000 на № 7426, 16983, 20359, и още много други по лева 300 и надолу. Провѣрка на горното може да се направи чрезъ официалните тиражни листы, каквито всеки коленторъ изпраща при поискване.

Постояненъ складъ отъ всѣкъкъ видъ АМЕРИКАНСКИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА

на много изгодни условия и цѣни, при

И. М. ПЕРНЛИВЪ & С-ие,

София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.

Адресъ за телеграми „Щерлибъ“ София

Телефонъ № 1311.

„НАФТА“

БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Капиталъ 1,000,000 лв.

Централа въ СОФИЯ.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постояни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомобили, мотори, индустриални и технически цѣли, МИНЕРАЛНИ И ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОВИ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПЖКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.

Цѣни и условия най-изгодни.

ЯНКО ЯН. ТАНКОВЪ & С-ие,

КОЛОНИАЛНИ, ЖЕЛЪЗАРСКИ И БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ НА ЕДРО,

РУСЕ.

Телегр. адресъ: Танковъ, Русе.

Телефонъ № 323.

КОЛОНИАЛЪ: калай, нишадъръ, сапунъ, сардели, руски карамели, бонбони, бисквити, вѣжа, вѣрви, канатъ, кафе, чай, захаръ, мая за сирене, оризъ, свѣщи, синь камъкъ, рафия, сода за пране, за сапунъ и за хлѣбъ, дървено и слънчогледово и сусамово масла, фасъжци, кофи, оцетъ, лимонова солъ, маслини, пиперъ, леблеби, стафили и пр.

ЖЕЛЪЗАРСКИ СТОКИ: брави, панти, гвоздеи, каяри, ерендета, коси, кофари, мотики, лѣзгари, вили, макарѣ чугунени, мутори, пили, сърпове, бодлива тель, синджирѣ, трюни, бички, сита за вѣлки, цинк. мрѣжа, чукове, врати, табѣ за соби, наковалини, ламарина и пр.

БОЯДЖИЙСКИ СТОКИ: Безиръ, цинквейсъ, окри, бои за безиръ, памукъ и вълна, четки, лакове, минимумъ, туткалъ и пр.

СТОКИ първокачествени, задоволѣващи всички вкусове, ЦѢНИ умѣрени, послѣдни, не търпящи никаква конкуренция, ИЗПЪЛНЕНИЕ поржкитъ точно, бързо и акуратно.

Печатница „Зора“, Варна.

ГОЛЪМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ

ПОМПИ

за кладенци, градини и винарски

ОФЕРИРА МНОГО ЗЪТИНО

МАШИНИИ СКАДЪ

ВУЛКАНЪ

С. Енциайкъ — Русе.

Илюстровани каталози при поискване даромъ.

Андрѣй Момеринъ

ФАБРИКА

за кожи и кожени издѣлия

Специалитетъ

ДАМСКИ ЧАНТИ.

Габрово.

Машинна фабрика и желѣзолѣярница

Е. МЮЛХАУПТЪ & С-ие
КОМАНД. Д-ство, РУСЕ

Главни Командитори:

Банка Д. А. Буровъ & С-ие

За телеграми: МЮЛХАУПТЪ.

Телефонъ № 198.

Фабрикация и доставка специално

на модерни мѣлници съ валцовѣ и камъни — всички мѣлничарски машини — турбини — водни колѣна — лагери — трансмисии и др.

Складъ и прѣдставителство

на силопроизводителни машини: локомотиви, дизелмотори, нафтомотори газоженимотори, динамомашини, динамомотори и всички електрически принадлежности, сжщо и технически артикули.

Специално бюро

за проучване и изпълнение разни индустриални проекти и планове.

Чий да е Цариградъ.

(Продължение отъ брой 628).

Кой може да има довѣрие въ Гърция, че ще бѣде добра съседка и благонамѣрена държава къмъ скжпнитъ интереси на другитъ нации. Особено не българитъ бжхне ли могли да търпимъ тая пошла, тая травниана нация да е владѣтелка на града, въ който се кръстосватъ най-живенитъ ни икономически интереси и да е господарка на черноморския ни път, който ни съединява съ свѣтътъ отъ най-далечнитъ тържища? Не, гърцитъ никога не могатъ да бждатъ въ зговоръ съ насъ като съседъ; тѣхната мегаломания всѣкога, на чело на на Вселенската патриаршия, която тамъ е царство въ царство, ще ги подтикна къмъ подли дѣла спрямо нашитъ интереси и къмъ коварни изнепади за нашето спокойствие, за тона най-малко можемъ да желаемъ ние тѣй да наследятъ Турция въ Цариградъ. За руситъ казвхемъ: голѣма сила, силна нация — коравъ юмрукъ; но крѣвта вода не става и свой своето по храни — тежко томува, който го нѣма. Въ силата на тона и въ силата на моралнитъ закони, които руската добротѣждствена и призивна ена отъ любовеобилна душа е слѣдвала, ние имаме право да твърдимъ, че за насъ най-добро е съседство до Цариградъ ще бжде тона съ руситъ и вѣрваме, че нѣма да направимъ нѣкаква измѣна на българскитъ интереси, ако кажемъ подчертано, че естествено и право е Цариградъ да падне не въ другъ, а въ руски рѣцѣ, ако нѣма друга възможностъ да стане той и нашъ. Естествено и право е така да стане, защото Цариградъ съ Босфора и Дарданелитъ прѣгражда изходъ на чернотъ море, руската цѣль нейтъ ютъ и прави безпозволенъ дѣлъ нейтъ морета — Черното и Каспийското — които поради тона добиватъ характера само на вътрѣшни плавателни езера и губятъ значително сж като пжтища за мировата търговия, че тая прѣграда тукъ тѣмо обезцѣнява Русия като морска сила. Да, ако руситъ станатъ господари на Цариградъ, ние ще имаме право да се уповаваме на тѣхното братско славянско великодушие въ зачитането на собствитъ наши интереси; по тона, което е най-право и най-естествено а което произтича отъ правата за свободенъ изходъ и входъ отъ въ Черното море, то е Цариградъ да принадлежи, не единствено на Русия, не и на държави, земитъ на които не сж до моретата, чийто изходъ и входъ не зависятъ отъ тона гредъ, а на всички държави лежачи до Черното море — Русия, Романия и България. По-оправедливо разрѣшение на босфорския и дарданелския въпросъ нѣма и не може да се намѣри: всички икономически заинтересувани държави отъ босфорския и дарданелския пътъ да сж обладатели на ключътъ му. По тона начинъ се постига и другата голема цѣль отъ Европа, която е свързана до сега Русия отъ завоеването на Цариградъ, именно: че Русия нѣма да бжде негова сама господарка и не ще може да внушава никакъвъ страхъ за интереситъ на другитъ държави, които не участвуватъ въ владѣнето на Босфора и Дарданелитъ. Освѣтъ тона правата сж еднотични: Русия иска изходъ отъ Черното море; сжщото иска България, иска го и Романия; въ името на тона Русия е прѣзидентъ на отъ вѣкове на Цариградъ; тѣмо въ името на тона сж претендентки България и Романия. Другъ е въпросъ, ако силата роди правото, ако Русия съ силата на своето оръжие завоюва тая мѣста. Но фактъ е, че нейното оръжие и оръжието на съзиданитъ нѣма безъ особени мжжи и безъ много, безъ тежки и непоносими жертви да постигнатъ тая крайна цѣль: завладѣването на Цариградъ и проливитъ. Сжмнително е даже дали и сж огромнитъ жертви ще постигнатъ пѣлтъ си. Слѣдователно, повече отъ очевидна и наложителна става необходимостта да си послужатъ тѣ съ българската воена сила.

Ето, прочее, цѣната, сѣрпцу която българскитъ народъ би прѣжжалъ крѣвта си въ едно сътрудничество съ она или она отъ воюващитъ държави, които искатъ да станатъ владѣтели на Цариградъ и проливитъ; ето при какви условия българската нация не би посжпчила жертвитъ въ

хора и пари за отнемането Цариградъ съ Босфора и Дарданелитъ отъ турско владѣние: — владѣнето на тия мѣста да е руско и българско или да е международно, до колкото живенитъ интереси на владѣтелитъ държави и на нациитъ имъ оправдаватъ тона право, до колкото тѣхното икономическо и политическо добруване фактически зависи отъ тия мѣста. Гърция, Сербия, Черна гора, Австрия, Италия и пр. далечъ не зависятъ да живѣтъ или умратъ, ако Цариградъ съ Босфора и Дарданелитъ минатъ въ едни или други рѣцѣ; но България отъ сѣвернитъ си владѣния дѣла само отъ тамъ; нейнитъ южно-морски владѣния сж въ контактъ съ она и частъ, която ги храни, само чрезъ Босфора и Дарданелитъ; българското Черно море и българското Бѣло море се доближаватъ едно до друго и съединяватъ едно съ друго, като владѣние на една и сжща държава, като морета и на България, именно, чрезъ тия проливи; тѣхната непосредствена връзка е Източна Тракия, която прѣгражда Босфора, Цариградъ и Дарданелитъ и съ едина и съ другия си краища съединява двѣтъ морета.

Прѣдставете си единъ атлетъ, единъ изправенъ на краката си великанъ прострѣлъ мощна дѣсна и я сложилъ на бѣломорскитъ води прѣбъ Сароския заливъ, протегналъ коравъ съ свѣтъ юмрукъ лѣвица и я сложилъ на черноморскитъ води при залива на Еняда, а гърдитъ си жѣлѣзни снажно опрѣтъ на стѣнитъ на Цариградъ и готовъ е всѣки часъ да свие дѣсното рамо къмъ Геллѣболъ и Текиръ-Дѣгъ, лѣвото — къмъ босфорския Кара-Буручъ и безъ всѣка съпротива на еднотъ и сложи въ skutonetъ си тона скала за боящитъ се държави стѣровице. Тона е положението на България спрямо тия спорни турски владѣния. Ако говоримъ съ езика на юриститъ — България прѣтежава еднѣтъ видъ сервитутно право въ силата на тона, че е една и единствена съседка на Турция отъ европейската страна на проливитъ — Дарданелитъ и Босфора — и Цариградъ, а отъ анатолійската страна нѣма никакъвъ съседъ; че отъ вѣкове сж пжтището за нашата търговия, която никакъ не е посмѣхъ да успори и затвори и да ни лиши отъ правото на прѣминаване и ползуване. Отъ тукъ правомощието на България да заиска фактически участіе въ тѣхното владѣние. И, нека кажемъ, че тона право на нацията нѣ е оправдава, най-първо, отъ чисто икономическо становище, на което ние се изключително поставяме, а послѣ — то има своя, не само политически, но и юридически raison d'être за насъ, нѣщо, което съ никакъвъ резонъ не могатъ да претевдиратъ нито Русия, нито Романия, единственитъ заинтересувани слѣдъ насъ — ние сме на първо мѣсто.

Казахме, че и Романия е затворена — че единствения търговско-икономически нейтъ отдушникъ, тона е Босфора, Цариградъ и Дарданелитъ. Е, добръ, ако се изнамери мѣстътъ и тая да даде дѣлъ на жертвоприношението, нека и Романия се затвърди въ правото си тукъ, даже нека и романитъ вѣзватъ като стучастници въ тона владѣние. Тона би било справедливо до толкова, до колкото е справедливо и за Русия.

Като се основаваме на до тукъ казаното, ние заключаваме, че ще дойде денъ, когато най-горѣщо ще се разкайваме заради нашата филска и фобска политика, която за едни е сѣрдство да жертвуватъ Тракия за смѣтка на филскитъ си чувства, а други да жертвуватъ естествени и придобити права надъ Цариградъ и проливитъ за смѣтка на фобскитъ си чувства или фобскитъ си егоизмъ.

Наистина, идеала на българската нация е Македония, която ще я обедини и ще уголѣми рѣста ѝ. Но по малкъ идеалъ ли е да се обедини Тракия и да се спечелатъ придобивки въ Цариградъ и въ проливитъ, които ще дадатъ душа на страната — която ще ѝ придадатъ крѣкостъ и сила? Мнозина говорятъ за Тракия като за чужда и непотрѣбна земя; мнозина прѣнебрежаватъ нейното значение за насъ и съ прѣвѣрливо вѣдѣтъ на нея — не я сжмтатъ за никаква придобивка за отечеството ни; мнозина се надсмиватъ и даже хулятъ мисълтъ, когато се рече, че трѣбва нашъ кракъ да стѣпва въ Цариградъ. За прѣдѣлъ дозвѣтъ се смѣта она, който мисли, че пжтъ за Македония е прѣвѣтъ Източна (турска) Тракия и за прѣвѣзотъ фантазматористъ се взема

онзи, който мисли, че България трѣбва да е една отъ владѣтелитъ на Цариградъ съ проливитъ, сирѣчъ, ако не е сама господарка на европейския брѣгъ и съседка на Россия до анатолійския брѣгъ — да е стучастница въ кодоминиума. Но тия г-да изпукатъ отъ прѣвѣдѣ, че зема-рай която ще краси, която ще храни и облича бждаща велика България (въ тона число и Македония), която ще придаде блѣсъкъ и великолепие на нацията ни, е гледаната съ прѣнобжение и прѣвѣрната отъ мнозина Тракия. Споредъ насъ Македония, както и Добруджа сж скжпи и незаменими за народа ни земи; но и Тракия е свята и блажена, е еднакво скжпа и незаменима и достойна е за голѣмо милѣне земя. Ако изоставимъ въ дневно врѣме Тракия за да вземемъ, прѣди всичко Македония, прѣвѣта е на пѣки изгубена за насъ; а, дори, ако желаемъ да имаме за винаги Македония българска, Македония наша, Македония съдѣлна на велика България, необходимо нужно е да сме сигурно затвърдени най-на прѣвъ въ Тракия, чрезъ Цариградъ и проливитъ. Безъ тѣхъ България само ще вегитира, по подъ чужда егидя и подъ постоянни страхове, че цѣлоуноно ще загине икономически и политически; че се намѣра подъ чуждитъ опекуства, ту на една, ту на друга отъ по-силнитъ държави и ще бжде крѣмъ на чужди интереси, а никога добръ ползена за себе си. Дано да се лѣжемъ. Но, отъ друга страна, Тракия е земя плодородна, като никоя отъ другитъ български земи; Тракия е земя блажена и, като крѣстопожъ на свѣтовнитъ интереси, еталъ е на културата и прогреса; безъ Тракия, България ще стои на 60 степенѣ по-доу отъ положението, което трѣбва да заема на Балканския полуостровъ. Стъ улоститъ, отъ владѣнето на Цариградъ и проливитъ, придобивката ще бжде съ други 60 степенѣ по-висока. И България съ тѣхъ ще бжде велика и мощна. Владѣнето на Цариградъ, проливитъ и Тракия — Източна (турска) — е недѣлимъ. България безъ Тракия ще бжде безъ една рѣка, а безъ проливитъ и Цариградъ, ще бжде безъ една рѣка и безъ единъ кракъ — половинъ сжщество. Тона е нашето мнѣние. Народа ни трѣбва да бжде повече гордъ, да се прояви съ всичката своя силна воля и да прѣвѣи по-голѣми претенции — да се манатъ прѣвѣлитъ на Мидия — Еносъ и да се спратъ тамъ, дѣто повелѣватъ въ днешната моментъ голѣмитъ народни и отечествени пужди, до кждѣто налагатъ народнитъ и отечественитъ интереси и до кждѣто позволяватъ естествени и придобити съсѣдствени права.

Филитъ и фобитъ, които сж въ пѣтъ отъ своитъ чувства на симпатии и антипатии и жертвуватъ свѣтитъ права на отечеството и нацията, не сж отговорнитъ прѣвъ историята. Отговорнитъ е върховния ржководителъ, отговорно е правителството му. За тѣхъ не е и не може да бжде безразлично чий да е Цариградъ съ проливитъ — турско, руско, грѣцки или на друга нация, а не нашъ или поне съ наше участие, до колкото се просириратъ правата ни и го налагатъ интереситъ ни. Отговорнитъ съ силата народна трѣбва да направятъ всичко да се зачатъ особенитъ наши тамъ права, които произтичатъ отъ най-блжзкото ни сѣдѣство и отъ особенитъ наши икономически интереси. Държавнитъ ржководителъ и правителството му трѣбва да дѣйствуватъ съ ясно съзнание на своя дѣлътъ и да ангажиратъ народа само въ придобивка, която ще принесе слава и величие на страната и култура и прогресъ на тия, които ще понесатъ жертвитъ. Днесъ най-силното право — право, което наднава на историческото, етнографическото и пр. — се ражда само отъ икономическитъ интереси, а кой другъ има въ Цариградъ и проливитъ по голѣми интереси (често икономически) отъ българскитъ?...

Да се кма прѣдъ видъ.

Единъжъ вѣтъ съобщихме за тежката и морално твърдъ отговорна мисля, съ която е натоваренъ комитетъ по закона за обществена прѣвидливостъ, както и за прѣрокитъ права, които, въ кракъ на нѣмостъ, му сж дадени, особено налагането наказания, кова еднотично. И сега не са замолени съ писмо отъ а защото ни се налага да публикуваме фантасмагористъ се взема

